

ROZHOVOR S AUTOREM

Olga Badalíková

O. B. : Po delším období, kdy ve Tvých listech převládaly splétané struktury doprovázené světelnými výboji, – v nedávné době potom tváře bytostí nalezených v kresbě dřeva obalové překližky, vystavuješ sérii linorytů, které působí jako jakási imaginární zátiší. Odkud se toto nové téma ve Tvé tvorbě vzalo?

O. M.: První listy této série vznikaly současně s jinými grafikami, např. cyklu *Odpočinek* nebo *Nalezenci*, kdy mne začala zajímat možnost návratu věcí předmětného světa do obrazu. V případě tohoto cyklu listů to jsou jakési „příběhy“ ze života misek, pohárů a váz, blíže neurčených předmětů nějakých neznámých nebo naopak důvěrně známých rituálů. Nádoby mají v sobě tajemství, jsou výmluvným svědkem i bohatým symbolem, ale nepoužívám je jako rekvizity nějakého zátiší, více mne zajímá jejich substance.

O. B.: Důležitou roli ve Tvých grafikách hraje světlo. Jak se docílí, aby vyzařovalo zevnitř listu?

O. M.: Možnost pracovat se světlem se objevila v okamžiku, kdy jsem – už skoro před dvaceti lety – začal používat přetisky černého formátu bílou barvou. První přetisk sice dává dosti fádni šedomodrou plochu, když se ale přidají další, podaří se někdy světlo mezi jednotlivé vrstvy jakoby „zazdíť“. Světlo tedy nesvítlí z vynechaného místa na bílém papíru, ale tam, kde se sčítají přetisky.

O. B.: I když ve svých grafikách pracuješ s různými tématy, spojuje je něco, co jsem si pro sebe pracovně nazvala "náměsíčné fantaskno". Zajímalo by mne, do jaké míry je tento společný rys dán technikou tisku, kterou používáš, a do jaké míry se tato charakteristika opírá o nějaké Tvé pevné východisko nebo trvalý pocit.

O. M.: To je zřejmě věc osobního vývoje a směřování. I když grafická technika může fungovat jako úplně neutrální médium, je taky pramenem osobní inspirace. Ona obraz vytváří a současně přetváří. A grafik si zase tuto techniku aktivně mění k obrazu svému. A pokud jde o nějaké východisko, – když se s novým nápadem otevře přede mnou nějaký nový prostor, musím cítit, že mne to tam táhne a že v té eventualitě je dost tajemství. Mám raději pohyb v malém prostoru, dokud se „nevyždímají“ jeho možnosti. A ten příští prostor je většinou tam, kam dokročím, i když třeba dohlédnu dál nebo jinam. Nenutím nápad, aby se zrealizoval, on sám si o to musí říct. Obraz a způsob jeho tisku pak splynou v jedno.

O. B.: Znakem současného umění však často nebývá soustředěnost na malý prostor, spíše vzájemná prostupnost výrazových prostředků, jejich obměna, různé pohyby „napříč“ atp. Jak se vůbec v grafice daří na tyto podněty reagovat?

O. M.: Myslím, že grafika je na tom stejně jako jiné klasické obory, taky recykluje, co už bylo, přivlastňuje si alternativní možnosti, všelijak se rozpíná, ale někdy se zdá, že o něco hůř snáší ten všudypřítomný diktát „novosti“, protože musí používat ustálené řemeslné postupy, chce-li zůstat grafikou.

O. B.: Co se podle Tebe, při pohledu zevnitř, za poslední léta ve výtvarném umění nejvíc změnilo?

O. M.: Nejvíce se asi změnilo okolnosti provozu. Jako by se všeobecně vžila představa, že současné výtvarné umění je kamenná budova, kterou nutno vzít nějakým spektakulárním útokem, aby se umělec prosadil. Mně se ale zdá, že dnes je umění vlastně jen jakýsi lehký dočasný příbytek, do kterého se snad ani nedá vloupat. A dokonce se může stát – a je to téměř jisté, že při příští procházce ten vytoužený altánek bude vypadat úplně jinak, a pokud ho vůbec najdeme, ani nebude na stejném místě.